

M. Kako konjem bramor ali nakolerico ozdraviti. Popolnoma se ta bolezen, ki jo bramor ali nakolerico imenujejo, le takrat da ozdraviti, ako se še za pravega časa brž ko se je še le začela, skuša zdraviti. Zastarela se ne da nikdar več ne odpraviti; kajti vničene členkove ploščice se ne dajo nikdar več nadomestiti, in ravno tako malo koščene gumba odstraniti. Da pa bolezen hujša ne postane, se dajo vsakojaki pomočki rabiti ali mrzli obkladki, mazanje z ostro mažo, izžiganje z razbeljenim železom ali pa s tem, da se skozi gumbo žimnata vrv ali pa vrv iz dlake ali lasi potegne. Ti pomočki in njihova poraba se ravna po večji ali manjši zastarelosti bolezn. Večji del se posreči, da se po njih konj ozdravi, da je zopet za rabo. Seveda togost v nogah se ne da popolnoma odstraniti. Žgati in žimnato vrv skozi boleno koleno potegniti, to more le zveden živinski zdravnik. Ravno tako more le tudi on razsoditi ali se sme ostra maža rabiti ali ne.

M. Čista pitna voda perutnini. Čista, čvrsta pitna voda je perutnini neobhodno potrebna. Le če ima razna perutnina čiste, čvrste vode, da se je more napiti, bode tudi zdrava in lepo rastla. Kjer je perutnina prisiljena se iz gnojnice ali ktere druge smrdéce kalužnice napivati, tam bode hirala in razne bolezni jo bodo davile, da ne bode nebene sreče pri perutnini. Kdor hoče toraj zdravo in lepo perutnino si priréjati, mora razun zdrave hrane ji tudi za dobro pitno vodo skrbeti. Posebno dobro dene pernatí živadi zelena paša po travi.

M. Lipovo listje. Zeleno lipovo listje je samo na sebi govedom, ovcam in posebno kozam izvrstna krma. Lipovo listje ima skoraj toliko redivnega gnjlca v sebi, kolikor dobro travniško seno. Samo čisto mora biti, drugače ga živina ne mara.

Dopisi.

Iz Središča. (Volitva v državni zbor.) Štirje kandidati se nam na mesto g. dr. Duchatscha ponujajo; pa volitev le ne bo za nas težka, ker poznamo delovanje in želje vseh ponudnikov; ni nam mar za fortšritlerja g. dr. Schmiderer-ja, kateri je v neugodni zvezi z gospodarji „kreisamta“, in ker njegova načela koreninijo v „Deutsche Zeitung“ in židovskih „Prešah“; ni nam mar za demokrata g. Wiesthaler-ja, ki bi vse pravne podlage socijalnega življenja rad kvišku obrnil; tudi nam ni mar za prusaka g. Reuter-ja, ki nam preveč ljubi prusko pikelhavbo; volili pa bomo vsi, to je po stari naši središki šegi polnoštevilno in jednoglasno, vladi prijaznega kandidata g. F. Bindlehner-ja, katerega častno ime že od nekinekdej spoštujemo naši mariborski narodnjaki, ker nam je povsod pravičen bil; on bo vlado podpiral in ker je sedajna Taaffe-jeva vlada Slovanom pravična, jo bomo tudi mi Središčani z našimi glasovi podpirali ter jej zaupanje

skazali. Pa, dragi volilci, naši sovražniki niso le uni trije ponudniki, ki bi se radi po slovenskih plečah spinjali na višje stopnje državne vrednosti; mi imamo sovražnikov tu v Središči samem in pa na volišči v Ormoži; teh se je treba ogibati še bolj ko Reuter-ja, to so pa tisti nečimerni ljudje, ki nam pri volitvi naše glase (Stimmzettel) jemljejo, po svojem druga imena napišejo in nas tako spravijo ob naše državljske pravice: voliti po našem prepričanji, ne pa po njihovem; marsikdo izmed nas še se spomni, kako so se pri poštarji Grilci glasovi pokvarjali, kako so se potem v Ormoži tudi pri poštarji Martinceljnu novi listki izpisovali in stari nam iz rok pipali; ogibajmo se toraj posebno poštarjev in držimo se vsi vkupno našega očeta, častitega g. J. Kočevarja; kaj nam bodo oni svetovali, tega se držimo, kam nas bodo v Ormoži oni peljali, tam se zberimo vsi, celi volilni trg; oni so nam bili dober župan, dober gospodar, oni nam bodo tudi sedaj najboljši voditelj.

Še ena nepostavnost se je pri Duhačevi volitvi vršila: volilne listke (Stimmzettel) ima volilec izročiti le g. vladni komisar; ogibajte se toraj mestnega h Kukovca, ako bi Vam on, ali kdo drugi hotel vrinoti kak listek, kakor jih je zadnjič delil, posebno pa ako bi že ime kandidata bilo na njem zapisano. — Le složno in odločno, pa zmaga bo naša! —

Od Savinje. (Slovensko uradovanje.) Toliko se je vže gledé slovenske enakopravnosti pisarilo, da o koristi in potrebi več dokazovati bilo bi zastonj; pa stara navada je železna srajca. Bolj nespametnega se ne da misliti, ko pri nas Slovenceh nemško uradovanje. Tistim ljudem in uradnikom, ki slovenščine zmožni niso, se ni čuditi. Vse kaj družega je pa o tistih misliti, kterih več poznamo, ki se štejejo in veljajo kot narodnjaki, pa za slovensko reč nič ne storijo in vedno rajše bodi zasobna bodi javna pisma nemški pišejo. Med temi jih je več, ki so bili za župane in načelnike okrajnih zastopov izvoljeni, pa toliko boječi, da si ne upajo v svoje pisarne slovenščine uvesti. S takimi strahopetniki ne bodemo nič dosegli, ki se vsake megle bojijo! Po najkrajši poti bi se obče slovensko uradovanje doseglo, ako bi vsi naši župani začeli slovenski uradovati. Pred 20 letmi je več ko 20.000 Slovencev se za slovensko uradovanje podpisalo. Gotovo jih zdaj manje ni, ter vem, da po vsem Slovenskem sedijo v srenjskih odborih možje, ki imajo narodni čut v sebi in morajo na to delati ter ne popred odjenjati, naj velja kolikor hoče, da se v občinske pisarnice vvede narodni jezik. Ko je enkrat to doseženo, potem je vse doseženo. Na to morajo vsi uradniki neznajoči našega jezika pobrati šila in kopita ter iti kam jim drago; na njih mesto pa jih dobimo mož, ki imajo srce za nas in naš jezik. Tako pridemo „svoji k svojim“. Posameznikom to ni mogoče doseči, akopram od višjih oblasti

tirjajo slovenska pisma in odloke, le županstva jih bodejo k temu primoralo. Tega pa tudi ni misliti in pričakovati, da bi od zgoraj zapoved prišla da se ima slovenski uradovati. Toraj pomagajmo si sami. V Savinjski dolini ste letos začele 2 občini slovenski uradovati in ravno to ste 2 drugi nameravale. Toda v eni sedi v odboru mogočnej ter se njemu na ljubo mora še nadalje nemški uradovati. V drugi pa je župan še toliko neveden, da misli, da višje oblastnije bi ne hotele slovenskih pisem sprejemati in tako so narodnjaki od svojih tirjatev odstopili. Zatoraj še enkrat rečemo: Slovenci spoznajte, da na dalje to trpeti je za nas sramota, in da le mi smo na svoji zemlji gospodje, ne pa tuji priseljenci in izrodice. n.

Iz Loč. Dne 13. sept. t. l. obhajala se je v Breznikovi sedaj Kranjčevi hiši na Mlačah prav lepa svečanost. G. Anton Guzej in njegova soproga imela sta zlato gostijo. Poročena sta bila pred 52 leti, in čuditi se je, kako krepka sta oba še danes na duši in telesi. Pred odhodom k drugemu poroki je g. Franc Kokol imel govor ter prav izvrstno razlagal pomen tega dneva. Besede so bile jako genljive, in so vsem navzočim tako do srca došle, da so vsem solze po obličji polivale. Ob 10. uri predpoldnem se je bila ponovila poroka, pri kateri so tudi č. g. župnik starca izvrstno nagovorili. Lepo je bilo videte mladino, dekleta v belej obleki in venčane fante z rožicami okinčane v procesiji. Bila je potem slovesna sv. meša. Okolo 80 oseb se je udeležilo gostije in omeniti je, da so bili skoraj sami sorodci. Razun roda so pri tej svečanosti tudi bili navzoči zaradi svojega dobrega srca znani in mnogo spoštovani Jurij Oroš p. d. Kompar, njegova žena Ana in več drugih dobrotnikov. Pri skupnem obedu so se napivale mnoge zdravičke in popevale mile pesnice. V najlepšem redu se je končala ta svečanost.

Iz Celja. (Javna zahvala). Občinski zastop „celjske okolice“ je soglasno sklenil, premil. knezu in škofu poslati sledeče zahvalno pismo — se vé, v slovenskem jeziku: „Premilostljivi, Prezvisešni knez in škof! Prečastiti, Visokorodni Gospod, Gospod! Zopet je blagovolila Vaša knezoškofjska Milost naši okolici nakloniti velikodušni dar v ta namen, da se zidanje poslopja za šolske sestre in dekliško šolo dovrši. Za ves, v ta namen od Vaše knezoškofjske milosti darovani znesek s 11.500 fl. izrekamo ponižno podpisani odborniki občine „celjske okolice“ v svojem imenu in v imenu naše mladine Vaši knezoškofjski milosti našo in naše Vam, Premilostljivi in Visokovredni Gospod, vedno hvaležne in iz srca vdane občine, najprišrenejšo in najtoplejšo zahvalo. Mili Bog naj blagoslovi Vašo knezoškofjsko milost! Iz občinske seje „celjske okolice“ dne 12. septembra 1880. Vaši knezoškofjski Milosti z največjo hvaležnostjo in najglobokejšim spoštovanjem vdani odborniki: Anton Male, župan, Franc Šorn, Šah, Levičnik, svetovalci, Fr. Lipovšek, Andrej Žnidar, Anton

Škorjanc, Martin Žnidar, Matevž Glinšek, Miha Korošec, Franc Kodela, Fr. Ostrožnik, Svetel, Valentin Zupanc, obč. odborniki.

Iz Poličan. (Razne novosti). Vreme imeli smo vedno neugodno. Krompir gnjije, koruza je zaostala, otavo so nam povodnji odplavile travnike pa zblatilo in skvarilo in vino bo slabo. Sicer pa točijo tukajšnji krčmarji večidel slabo pijačo. Vkljub temu jo pijejo ljudje marljivo, včasih še le preveč. Tako pride pogostoma do tepežev in ravsanja. Dne 19. septembra zvečer so se pijani fantje lotili žandarja ter so mu hoteli puško vzeti. Žandar je moral sabljo potegniti in enega izmed ravsarjev po glavi kresniti. Ranjenca je potem spravljal v Bistrico, da ga ondi v luknjo vtekne! — Gospa kneginja Davidova iz Londona ima tukaj velike premogove jame, kder marljivo kopljejo premog. Želeti je, da bi politične razmere se uredile tako, da bi se več tujih podjetnikov oglasilo in svoje denarje v Avstriji nalagalo v obrtnijske in druge koristi!

Iz Babinec. (Kaznovana neresničnost). Na male meše den smo imeli, kakor znano, v Cerovci svečanost Stanka Vraza; ravno takrat sem se hotel vdeležiti naše dirke v Gradci. Ker pa človek ne more dvema gospodoma služiti, pustil sem Gradec in šel sem na svečanost v Cerovec. Še niso bili naši dirkarji, o katerih se je celo graška Tagespošta jako pohvalno pozneje izrazila, doma, in že je šel glas po Ljutomeru in po okolici, da pre naši dirkarji so v Gradci propadli, da so se jim vsi smejali, da pre so potrebovali na tri kilometre celo 10 do 12 minut časa in še drugih takšnih zaničevalnih neresnic več. In kdo je raznesel to? Eden gospod iz Ljutomera in štacunar, tisti sam, ki je enkrat mislil, da je Cven nekje na Prajzovskem in ima nas slovenske kmete za jako neumne, da nočemo postati prusaki; posmehuje se nam in grdi naše prizadevanje, kjerkoli more. Mi pa njemu nosimo svoj denar, da bi mogel med nami živeti. Kako pa, če bi mi njemu obrnoli hrbet in povrnoli njegovo psovanje s preziranjem njegovega štacunarskega blaga!?

m.—č.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Blizu 10 poslanstev za državni zbor je treba nadomestiti z novimi poslanci, ker so stari umrli ali odstopili. Liberalno-nemška stranka dela na vse kriplje, da bi zmaga pa ljudje obračajo se tudi v mestih proč od nje; tako so v „Marburger-Zeitungi“ objavili nekateri meščanje poziv, naj volijo moža, ki sam pozna in čuti, kako hudo smo obloženi z davki, in ima toraj sam željo, da se ljudem pomaga do blagostanja, [Koje so nam liberalno-nemški gospodje zapravili]. No, s tem pač akoravno nehoté ovi meščanje delajo za izvolitev konservativnega meščana g. Bindleherja; kajti on je sam obrtnik